שער הפסוקים — ספר שמואל ב

שמואל ב':

סימן י"א:

ויהי לעת ערב ויקם דוד מעל משכבו וגו':

ענין דוד המלך עם בת שבע, ואוריה החתי, ויואב שר הצבא. כבר נתבאר אצלינו כי דהע"ה, הוא מבחי' עלמא דנוקבא, ולכן הוצרך לתקן מציאות כל הנקבה העליונה בשלימותה, ולזווג אותה עם ז"א בעלה. ונודע, כי יש ב' נשים מאחור ז"א, ונקראות לאה ורחל, זו למעלה מזו, לאה למעלה, ותחתיה רחל. והיה צריך שיתקן את שתיהם, ויתחיל בתחלה ממטה למעלה, וכן עשה, כי בתחלה תקן את רחל התחתונה:

וז"ס הדבר, למה נתעכב דוד בחברון שבע שנים כשמלך, ואח"כ הלך לירושלים. לפי שחברון היא קרית ארבע, שהיא רחל, כנודע. ולאה היא ירושלים, כמו שהודעתיך בענין ציון וירושלים. וכשגמר בשבע שנים שישב בחברון לתקן את רחל, הלך לירושלים, לתקן את לאה. ואעפ"י שלא תקן רק רחל, כדוגמת יעקב שאחר שעבד שש שנים בצאן לבן, ותקן בחי' אחת, במצות שהיה עושה באותם שבע שנים, ניתנו לו יחד לאה ורחל, בובודה אשר יעבוד עוד שבע שנים אחרות:

ואמנם היות זמן תקון כל אחד מהם שבעה שבים הוא, כי הנה בתחלה צריד לתקן את רחל בבחי' אחור באחור, כשיעור קומתה, שהוא מן החזה דזעיר ולמטה, והם ג' ספירות וחצי, שהם חצי תפארת ונה"י. ואה"כ להחזירה ולתקנה בבחי' פנים בפנים, כשעור קומתה מן החזה דזעיר ולמטה, שהם ג"כ ג' ספירות וחצי. ואחר כך הזדווג עם ז"א. הרי הם שבעה שנים, בתקון בחי' אחור ופנים. ועד"ז הוא בלאה, כי הנה התחלתה היא מאהורי הדעת דזעיר ולמטה, עד חצי ת"ת. הרי הם, דעת, וחו"ג, וחצי ת"ת באחור. ועד"ז להחזירה פנים בפנים, בשלוש ספירות וחצי הנז', הרי הם שבע שנים אחרות, ואח"כ תזדווג עם בעלה:

והנה נתבארו ענין ארבעה עשר ימים, וארבעה עשר שנים, שתמצא במקומות רבים, כמו ביעקב כשנשא ללאה ורחל, שעבד ארבעה עשר שנים, שבעה ושבעה. וכן בשהע"ה, בחנוכת הבית, עשה חג שבעה ושבעה ארבעה עשר ימים. וכן בזכריה, במנורה, שבעה ושבעה מוצקות לנרות:

וכבר נתבאר אצלינו, בענין ויקח אהרן את אלישבע וגו', כי נקראת אלי שבע, וזו בת שבע אשת דוד, לפי שהם בסוד המלכות, והם צריכות להתקן בבחי' שבע כנזכר. וזהו טעם שנקרא בת שבע, אלא שאלי שבע היא, בהיותה נתקנת בסוד החסד, הנקרא אלי. ובת שבע, בהיותה בלתי נתקנת. וכמ"ש רז"ל שדוד אכלה פג"ה, בלי בשול ותקון, וכמו שיתבאר ענייננו למטה. והנה באלו הז' שנים שבחברון, קנה דהע"ה המלכות, מסטרא דרחל:

ובתחלה נבאר מה ענין אלו התקונין, שצריך לתקן בלאה ורחל. ואח"כ נבאר מאמר חז"ל, ראויה היתה בת שבע לדוד מששת ימי בראשית, אלא שאכלה פגה. דע, כי ענין התקון הוא, להמשיך מוחין אל ז"א, ואח"כ לבנות את את המלכות, בסוד פרצוף באחור. ואחר כך להחזירה פנים בפנים מן החזה ולמטה, כנגד יעקב. ואז רחל תעמוד בהוד דזעיר, ויעקב בנצח דזעיר. ואי אפשר לעשות כן, אלא בהיות החסדים מגולים מאירים למטה תוך נה"י דז"א כנודע. ואח"כ אנו עולים לתקן גם את לאה העליונה, באופן זה, כי מחמת שנתגלו אלו החסדים בנה"י דזעיר, נתרבה הארתה ועולה למעלה בחג"ת דזעיר המכוסים ביסוד דאימא, ויבקע היסוד דאימא אשר בשליש עליון דת"ת דזעיר, ויאירו גם שם בגלוי:

וכבר נתבאר אצלינו, כי ע"י בקיעת היסוד דאימא, נגמר תיקון פרצוף לאה באחור, ואח"כ חוזרת בפנים. וכמו שנתבאר אצלינו בשער התפלה, כי בימי החול בתפלת י"ח דשחרית בלחש, אנו מתקנים את רחל באחור ובפנים בנה"י דזעיר. ואח"כ בחזרה, אנו מעלים אותה עד חג"ת, ומרוב האור אשר שם, נבקעים גם ג' ראשונות, ע"י ויעבור וי"ג מדות, ואז נתקנה פרצוף לאה:

והנה דוד המלך ע"ה טעה, כי חשב שכמו. שעל ידי תיקון ג' אמצעיות, נבקעות מאליהן, ונתקנות ג' עליונות. כך ע"י מה שהוא תקן באותם שבעה שנים שבחברון, את הג' אחרונות נה"י ג"כ מאליהן יתוקנו ג' אמצעיות. ולכן חטף לבת שבע, ולקחה. וטעה בזה, כי הג' אמצעיות היו צריכים למעשה ממש של דוד, ולא מאליהן. והיתה צריכה עדיין בת שבע לעמוד ביד אוריה, עד שתתקן בידו, כמו שנבאר. ודוד טעה כנזכר וחשב לאוריה כמורד במלכות, והרגו, וחטפה ממנו. וזמ"ש רז"ל ראויה היתה בת שבע לדוד, אלא שאכלה פגה, ר"ל שלקחה קודם גמר תיקונה:

ונרחיב הביאור בזה, כבר ידעת כי המוחין דז"א, הם מצד נה"י דאבא, וכן מצד נה"י דאימא. וב' בחי' אלו הם בתוך ז"א, ובתוכם מתלבשים המוחין הנז', ומתכסים בהם, עד מקום החזה של ז"א, ומשם ואילך הם מתגלים. והנה אלו המוחין בהיותם למעלה מהחזה דזעיר, הם בחי' הויו"ת דע"ב וס"ג ממש, כנודע כי אבא הוא הוי"ה דע"ב, ואימא הוי"ה דס"ג. אבל מן החזה ולמטה, אינם או"א ממש, רק הארות נמשכות מהם, ולכן הם בבחי' המלויים שלהם בלבד, שהם, מ"ו ל"ז, כנודע, ושניהם בגימטריא פ"ג. והנה דוד הע"ה, כיון שתקן למטה בבחי' הפ"ג הנזכר, המאיר ברחל, הנקרא ה' תתאה, חשב ליקחה וטעה, שאכלה פג"ה, ר"ל פ"ג ה' כנזכר, והיה לו להמתין עד שיתקן גם את לאה העליונה, אשר שם מאירים הע"ב ס"ג עצמם, ולא מלוייהם, שהם פ"ג כנזכר:

ואמנם לא נתקן כל זה בשלימות, עד שבנה שלמה בית המקדש, ואז קיימא סיהרא בשלמותא, כמ"ש בזוהר, כי ב' הנקבות לאה ורחל נתקנו שתיהם, וחזרו פנים בפנים. ולכן עשה ימי החג שבעה ושבעה בחנוכת בית המקדש. גס נתכוון שלא לערבם ולחברם ארבעה עשר יום רצופים, אלא נפרדים, שבעה בתחלה כנגד רחל, ושבעה באחרנה כנגד לאה:

ואחר שנתבאר היטב הדרוש הזה, נבאר אגב, מה ענין בת שבע לאוריה קודם דוד. וכן ענין יואב שר הצבא של דוד. דע, כי קודם התיקון של רחל ולאה, שהוא להמשיך מוחין בזעיר, ולתקנם אח"כ בסוד פרצוף באחוה ואח"כ להחזירם פנים בפנים כנז"ל. צריך ראשית כל דבר, סור מרע, להכרית הקליפות כלם הנאחזות בלאה ורחל, ואח"כ לתקנם:

והנה כל המלחמות שהיה נלחם דהע"ה נקראים מלחמות ה', כמו שאמרה אביגיל לדוד. והטעם הוא, לפי שהיה מתכוין במלחמות ההם, להשמיד ולהכרית את הקליפות, הנאחזות בלאה ורחל, כדי שיוכל אח"כ לתקנם ע"ד הנזכר ולפי שעיקר מדור הקליפות ומושבם במדבר שמם, ולכן היה יואב שר צבא של דוד, הולך תמיד אל המדברות להכניע הקליפות. וז"ס פסוק (מלכים א' ב') ויקבר בביתו במדבר:

האמנם אוריה החתי, היה נושא כליו, (הגהה א"ש, ק"ל, כי הנושא כלי יואב, היה נחרי הבארותי, כמש"ה נחרי הבארותי נושא כלי יואב, ולא אוריה החתי. ושמא י"ל, כי מתחלה היה אוריה החתי נושא כלי יואב, ואח"כ כשנהרג, נכנס במקומו נחרי הבארותי, והפסוק מנה אותם ביחד, ולא חש לחכי). ולא היה בו כ"כ יכולת במעשיו כיואב, ללכת עד מקום הקליפות ולהכניעם. אמנם היה בביתו שומר את המלכות, שהיא בת שבע, מן הקליפות שלא יכנסו בביתו. ונמצא כפי זה, כי כיון שהוא לבדו לא היה בו כח ללכת עד מקומם הנזכר, אא"כ בלכתו מחובר בחברת יואב שר הצבא, א"כ הוא עבד לו, ויואב אדון לו, וגדול ממנו. ולא כן דוד הע"ה, כי יואב הוא ההולך שם, ולא דוד. ולכן אמר אוריה ואדוני יואב, ולא מפני כך היה מורד במלכות, כי יותר היה יואב אדון אוריה מן דוד עצמו כנזכר:

האמנם דוד חשב, כי כיון שנתקנה רחל כנזכר, ואין אוריה צריך לשמור את בת שבע מן הקליפות, וא"כ רשאי לקחת את אשתו, וגם להרוג את אוריה, באומרו ואדוני יואב כנזכר. האמנם טעה בזה דוד, לפי שעדיין היה צריך שאוריה ישמור את בת שבע מן הקליפות, כי לא נתקנה כנזכר:

ואמנם היות שמירה זו ע"י אוריה, הוא במה שהודעתיך בפסוק ויקח אהרן את אלישבע וגו', כי אהרן הוא שושבינא דמטרוניתא, וראוי לו לשמרה. וכן אוריה החתי היה היה נושא כלי יואב, מל' גבורים שהיו לדוד, שהיו סנהדרי גדולה. והיה מן שורש אהרן הכהן כנזכר שם, ולכן גם הוא שושבינא דמטרוניתא, הנקראת בת שבע כנזכר:

וענין שמירה זו בפרטות היא זו, כי הנה נתבאר אצלינו, בענין בלעם ועזא ועזאל. גם בפסוק עקב ענוה יראת ה' כי העקבים של לאה, הם נכנסים ומלובשים תוך ראש רחל, והוא במקום שליש אמצעי דת"ת דז"א, ושם באותם העקבים אחיזת כל הקליפות, ומשם יוצא הארתם, ולכן כל שמירת אוריה החתי היה, לשמור בחי' העקבים האלו של לאה, שהם בראש רחל. ודוד חשב, כי כיון שהעקבים הם של לאה, והנה כבר נתקנה גם רחל, בשבעה שנים שישב בחברון, א"כ אינה צריכה עוד שמור, וטעה בזה. אלה שמות הגבורים אשר לדוד וגו':

ארז"ל כי דהע"ה היה מצטער להשלים האלף. והענין הוא, כי שם אלהי"ם הוא כח כל הדינים והגבורות. ובכח שם זה, היה מתגבר דוד על הקליפות שהם אויביו. והנה אם תמלא שם זה במלוי ההי"ן, יעלה אלף בסוד ריבוע הנקרא אחוריים מליאים, כזה, אל"ף, אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד ה"ה, אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד, אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד מ"ם. והנה אחוריים האלו בהיותם פשוטים, הנקראים שרש השם הזה, יעלו בגימטריא מאתים, כזה, א', א"ל, אל"ה, אלה"י, אלהי"ם. אבל המלוי, שהוא החלל והאויר:

שבתוך הפשוט, הוא בגימטריא שמנה מאות, האלף, ולא עלה בידו. וז"ס פסוק איכה ירדוף ובכחו היה הורג שמנה מאות חלל בפעם אחת, אחד אלף. והיה מצטער שיוכל להשלים שורש השם שהוא א"ש, גם השם הנזכר במלואה עולה אלף הפשוט, שהוא בגימטריא מאתים, כדי להשלים ואחד: